

Ἡ ἈΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐμβριθεῖς γλωσσομαθεῖς συνασπισθέντες ἴδρυσαν τὸ πρῶτον ἐν Γερμανίᾳ τὴν σχολὴν τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς, ἧς σκοπὸς ἐπέθη ἢ διὰ συστηματικῆς μεθόδου ἀνάλυσις τῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ἱστορουμένων γεγονότων, ἀνάλυσις στηριζομένη ἐπὶ τῶν γλωσσολογικῶν καὶ γραμματολογικῶν στοιχείων αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῆς σχολῆς ταύτης ἐξαχθέντα πορίσματα κατὰ πολὺν τῆς παραδεδομένης ἐρμηνεύσεως τῶν Ἁγίων Γραφῶν διαφέροντα, ὑπεβίβαζον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ κῆρος τῶν Ἁγίων Γραφῶν εἰς τὸ ποταλὸν καὶ λίαν ἐξευτελιστικὸν ἐπίπεδον τῆς σύλλογῆς μύθων καὶ παραδόσεων. Ὁ κίνδυνος ἦτο μέγας, τοῦ ρεύματος τῶν ὁπαδῶν τῆς σχολῆς ταύτης, ὁσημέραι ὀγκουμένου ἐπιφύως καὶ τούτου ἕνεκα πολλοὶ ἐπιστήμονες, εὐσεβῶν ἐμφοροῦμενοι ἰδεῶν, ἀνέλαβον νὰ ἀποδείξωσι διὰ τῆς ἀρχαιολογίας μωρὰς καὶ στερουμένας παντὸς ἐπιστημονικοῦ κύρους τὰς ἰδέας τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς. Ὀπλισθεῖσα λοιπὸν ἡ ἀρχαιολογία διὰ τῆς σκαπάνης καὶ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ γαλαξίου ἐμβριθῶν ἐπιστημόνων καὶ ἀρχαιολόγων, κατόχων τῆς γλωσσολογίας, τῆς ἱστορίας καὶ τῆς φιλολογίας τῆς Ἀνατολῆς, διέσχισε τὸν κατακαλύπτοντα τὸν προῖστορικὸν ταύτης κόσμον πέπλον, ἐπιρρίψασα φωτεινὰς ἀκτῖνας καὶ ἐν ταύτῃ ἀναστηλώσασα τὸ κῆρος τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἀπέδειξε τὰς μωριότητας αὐτῶν ἀκριβεστάτας, ἀξιοπίστους καὶ μηδεμίαν ἐπιδεχομένης ἀμφισβήτησιν.

Ὁ Ἀμερικανὸς ἀρχαιολόγος Χίλπρεχτ, μετὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσας ἀνασκαφὰς ἐν Βαβυλωνίᾳ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐρευναι ἐν ταῖς χώραις τῶν Ἁγίων Γραφῶν» ἤγαγεν εἰς φῶς σπουδαίω-
τατον σύγγραμμα, ἐν ᾧ ἐκτίθησι τὰ προϊόντα τῶν ἐρευνῶν του,

προϊόντα ἀποδεικνύοντα τὴν πραγματικότητα γεγονότων ἀναφερομένων ὑπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὰ ὅποια οἱ τῶν δογμάτων τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς θεωρητικά ἐζήτουν νὰ ἀποδείξωσιν ὡς πάσης ὑποστάσεως στερούμενα! Σπουδαῖοι ἀρχαιολόγοι, οἱ Χόμμελ, Σταϊνδορφ, Μπέντεκερ, Γένσεν, διὰ τῶν ἐν Ἀραβίᾳ, Αἰγύπτῳ, Παλαιστίνῃ, Ἀσσυρίᾳ καὶ Βαβυλωνίᾳ ἀνασκαφῶν τῶν ἀπέδειξαν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἱερᾶς Βίβλου, ὡς πηγῆς ἀναμφισβητήτων ἱστορικῶν γεγονότων, ἀποκαλύψαντες τὴν σκοτεινὴν προαβραμιμαίαν περίοδον, ἣν ἡ ἀνωτέρα κριτικὴ προσελάθει νὰ ἀποδείξῃ ὡς μυθώδη, τὸν δὲ Ἀβραὰμ ὡς πλάσμα πολὺ μεταγενεστέρου συγγραφέως, συγγραφέως θελήσαντος νὰ δημιουργήσῃ προπάτορα διὰ τοὺς Ἑβραίους.

Ἡ σκαπάνη τῆς ἀρχαιολογίας καταρρίπτουσα παντ' ὅσα ἡ φαντασία τῶν φιλολόγων εἶχε δημιουργήσῃ, ἀποκαλύπτει τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν τὸν ἐπικρατοῦντα ἐν τοῖς προϊστορικοῖς ἐκείνοις χρόνοις καὶ διανοίγει ἡμῖν τὰ ἀληθῆ χρονικὰ τῶν μεμακρυσμένων ἐκείνων αἰώνων.

Ἐν τῇ οἰήσει αὐτῆς ἡ ἀνωτέρα κριτικὴ ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ γραφὴ καὶ ἡ ἀνάγνωσις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀβραὰμ ἦσαν ἄγνωστα ἀλλ' ἡ ἀρχαιολογία διὰ τῆς ἀνακαλύψεως βιβλιοθηκῶν περιεχοσῶν χιλιάδας πλακῶν ἀνεπιγράφων, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως συγγραμμάτων διαλαμβανόντων περὶ ἐπιστημῶν, τῶν ὡς ἐφόδιον πελαιδευμένων ἀνθρώπων θεωρουμένων, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως παμμεγέθου σχολῆς συγχρόνου τῷ Ἀβραὰμ, ἐν ἣ ἡ πλὴν τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐδιδάσκοντο καὶ αἱ καλὰ τέχναι, ὡς μαρτυροῦσι τεμάχια γλυπτικῆς καὶ πλεῖστα ἰχνογραφία, διὰ τῶν σπουδαίων τούτων ἀνακαλύψεων ἡ ἀρχαιολογία ἐξαίρει τὴν ἀκρίβειαν τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ ἄρδην τὰ φαντασιώδη συμπέρασμα τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς ἀνατρέπει.

Ἡ κριτικὴ αὕτη διεκήρυττεν, ὅτι τὰ ἐν τῇ πεντατεύχῳ ἐξιστορούμενα περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἦσαν μεταγενεστέρας ἐποχῆς ἀνακριβὲς προῖον καὶ οὐχὶ τοῦ Μωϋσέως γνήσιον ἔργον, ἅτε μὴ ὑπαρχούσης γραπτῆς γλώσσης ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.

Ἄλλ' ὁποῖον ὑπέστη δεινὸν πλῆγμα, ὅτε αἱ ἐν *Ei tot Amarna* τῆς Αἰγύπτου γενόμενα ἀνασκαφαὶ ἤγαγον εἰς φῶς πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην ἐκ πλείστων ἐνεπιγράφων πλακῶν, ἥτις ἀπέδειξεν, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μωϋσέως ἡ Αἴγυπτος ἦτο κάτοχος ὑψίστης φιλοσοφικῆς ἀναπτύξεως καὶ ὅτι ὁ πολιτισμὸς οὗτος ἦτο Ἀσσυριακῆς προελεύσεως, ἦτο πολιτισμὸς στενοῦ δεσμοῦ ἐνώνοντος τὴν τὴν Αἴγυπτον μετὰ τῆς Βαβυλωνίας, δεσμοῦ τόσον πολιτικοῦ καὶ διπλωματικοῦ, ὅσον καὶ φιλολογικοῦ. Οἱ τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς ὁπαδοὶ διεκήρυττον, ὅτι ἡ ἐν τῷ *ΙΔ'* κεφ. τῆς Γενέσεως ἐξιστόρησις τῆς ἐκστρατείας τοῦ βασιλέως τοῦ Ἑλάμ κατὰ τῆς Χαναάν, ἦτο μεταγενεστέρας δημιουργίας μῦθος. Ἡ φιλολογία, δηλονότι, ἀπέδεικνε κατ' αὐτοὺς, ὅτι τὰ ἐν τῇ Γενέσει ἀναφερόμενα ὀνόματα τῶν συμμάχων βασιλέων, ἦσαν φανταστικά, διότι ἀδύνατον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην νὰ ὑπῆρξαν Βαβυλωνιακαὶ κατακτήσεις εἰς Χαναάν.

Τελευταῖαι ὁμως ἀνακαλύψεις ἐν Βαβυλωνίᾳ ἀνατρέπουσαν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν φιλολόγων, τρανῶς ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ Χαναάν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀβραάμ ἦτο Βαβυλωνικὴ ἐπαρχία, ἐπαρχία κατὰ πάντα ὑπαγομένη τῇ κυριαρχῷ αὐτῆς, ἅτε διοικουμένη διὰ τῶν αὐτῶν νόμων, μεταχειριζομένη τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς αὐτοὺς γραφικοὺς χαρακτῆρας τῆς Βαβυλωνίας καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Σενάαρ (Βαβυλωνίας) ὀνομάζεται βασιλεὺς τῆς γῆς τῶν Ἀμορηιῶν, τῆς Συρίας τ. ἔ. γ' τῆς Παλαιστίνης.

Ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα δὲ τῶν συμμάχων βασιλέων, ἅπαντες οἱ Ἀσσυριολόγοι ὁμοφώνως ἀποδέχονται ὅτι ὁ ἐν τῇ Γενέσει ἀναφερόμενος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάσαρ Ἀριώχ, εἶνε αὐτὸς οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς Λαρσά Ἐρη-Ἀκοῦ, περὶ οὗ μνησίαν ποιῶνται αἱ σφηνοειδεῖς ἐπιγραφαὶ καὶ οὐτινος ὁ πατήρ, ἡγεμὼν ὢν τῆς Ἑλάμ, ἔφερε μεταξὺ τῶν πολλῶν τίτλων του καὶ τούτου «Πατὴρ τῆς γῆς τῶν Ἀμοραίων.» Ἐπίσης ὁ ἐν τῇ γενέσει ἀναφερόμενος ἕτερος σύμμαχος Ἰιδάλ, κατὰ τὰς σφηνοειδεῖς ἐπιγραφάς, εἶνε ὁ ὑποτελής τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλάμ, τῶν μικρῶν τοῦ Χουρδιστὰν φυλῶν βασιλεὺς, ὁ δὲ βασιλεὺς τῆς Σενάαρ Ἀμραφὲλ, εἶνε αὐτὸς ὁ Χαμιουραβῆ (4000 π. Χ.) τῶν ἐπιγράφων, οὐτινος ὁ περίφημος κώδιξ, ὅστις ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ δὲ Μόργαν καὶ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ

Οὐγγὼ Βίγκλερ, συνιστάμενος ἐκ 280 βασιλικῶν διαταγμάτων, παρέχει ἡμῖν σπουδαίας περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀποτρίτων ἐκείνων χρόνων πληροφορίας.

Οἱ ἀνώτεροι ἐπικριταὶ μεγάλως ἠμφισβήτησαν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ἀναφερομένης Νινευὶ ἀλλ' ἀρχαιολογικῇ ἀποστολῇ ἐξ Ἀγγλίας ὑπὸ τὸν Λάϊφροδ ἐν τῇ πεδινῇ μερίδι τῆς Ἀσσυρίας διενεργήσασα ἀνασκαφάς ὑπὸ τὰ ἐκκλητὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀνωτέρας κριτικῆς ὄμματα, ἀπεκάλυψε τὴν βασιλίδα τῶν προϊστορικῶν χρόνων, τὴν Νινευί, ἀπεκάλυψεν αὐτὴν μὲ τὴν πληθύν τῶν μεγαλοπρεπῶν αὐτῆς ἀνακτόρων, μὲ τὸν πλουτοῦ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν καὶ γλυπτικῶν αὐτῆς διακόσμων, μὲ τὰς καλλιτεχνικὰς αὐτῆς τοιχογραφίας, μὲ τὰς ἀναριθμήτους ἐπιγραφάς, μὲ τὰ θανατώσια αὐτῆς ἀνάγλυφα καὶ ἀγάλματα, πειστήρια ἐξόχου πολιτισμοῦ, σπουδαίας φιλολογίας, ἐν ἐποχῇ, ἣν οἱ φιλόλογοι ἐπικριτὰ ἐθεώρουν ὡς βεβηλωμένην εἰς κατὰστασι ἡμιβάρβαρον, διατεινόμενοι ὅτι ἦτο ἐποχὴ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, ἐποχὴ ἀμειωτοῦ τεχνῶν, φιλολογίας καὶ ἀγνοοῦσα αὐτὰ τὰ γραπτὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης !!

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἀνακάλυψαν τὰς ἐν τοῖς κεφ. I' καὶ II' τῆς Γεννήσεως ἀναφερομένας πόλεις τῆς Ἐρέξ, τῆς Οὔρ τῶν Χαλδαίων, τῆς Ἐλλαβιά, τῆς Χαλνῆ, τῆς Λαγιάς, τῆς Γῆς, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς θέσεως αὐτῶν.

Ἐν γένει δὲ οὐδὲν χρονικὸν διάστημα παρέρχεται, καθ' ὃ νὰ μὴ προσθέτῃ ἡ ἀρχαιολογία ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἠρίστου κύρους καὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῶν Γραφῶν, ἀποδείξεις ἀρνούμενας οὐ μόνον ἐκ τῶν προμνημονευθεισῶν χωρῶν, ἐν αἷς διενεργοῦνται αἱ ἀνασκαφαί, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς Φοινίκης καὶ τῆς Ἀραβίας, ἐκ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Μωαβίτιδος χώρας καὶ ἐκ πληθῶς ἐπιγραφῶν ἐν διαφόροις Σημιτικαῖς διαλέκτοις, αἵτινες ἀπλετοῦν χέουσι τὸ φῶς τῆς σαφηνείας ἐν πλείστοις τῆς Ἁγ. Γραφῆς χωρίοις.

Τὶ λέγουσιν ἤδη οἱ ἀνώτεροι ἐπικριταί ;

Νομίζομεν, ὅτι κατόπιν τῆς γελοιοποιήσεως, ἣν ὑπέστησαν κρύπτῃν ἀρ' ἐνός καὶ σάπωνα πρέπει νὰ ζητήσωσι καὶ ἀρ' ἑτέρου πρέπει νὰ διδαχθῶσιν, ὅτι εἶνα σκληρὸν αὐτοῖς τὸ πρὸς κέντρα

λακτίζειν», διότι ἡ θεοληνευστία τῶν Ἁγίων Γραφῶν εἶναι ὁ βράχος, ἐφ' οὗ συντρίβονται αὐτοὶ μετὰ τῆς ἀνωτέρας τῶν κοιτικῆς.

Ἀθήναι.

Παρθένιος Κ. Πολάνης
Διάκονος

Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ - ΚΡΗΤΗ

Τὴν ἀγκαλιά του ἀνοίγει λαχταρίζοντας
μέρα καὶ νύχτα τ' ὄμορφο λιμάνι
στὴ δύστυχη βορκοῦλα τὴν ἀκούραστη
ποῦρχεται πάντα καὶ ποτὲ δὲν φθάνει.

Κι' ὄλο παλαίβ' ἢ βάρκα κι' ἀγωνίζεται
μεσ' στὸ γιολὸ παντέρμη καὶ μόνη
καὶ τὸ πανί της κουρελιάζει ὁ ἄνεμος
καὶ τρῖζει ραγισμένο τὸ τιμόνι.

Τὴν πολεμοῦν οἱ ἄνεμοι ἀπὸ τὰ πέρατα,
τὴν πολεμοῦν οἱ κεραυνοὶ ἀπὸ τὰ νέφη,
καὶ τὸ λιμάνι ἀνοίγει τῆς ἀγκάλης του
κι' ἡ βάρκα κάνει νάρθη κι' ὄλο στρέφει.

Καὶ φαίνεται καὶ χάνεται στὰ κύματα,
στοῖνα πλευρὸ, στ' ἄλλο πλευρὸ τῆς γέρνει.
πότ' ἕνα κῦμα τήνε διώχνει σπρώχνοντας,
πότ' ἄλλο κῦμα κατὰ 'δῶ τὴν φέρνει.

Καὶ μὲ τὸ διάβα τοῦ καιροῦ τοῦ ἀγύριστου
καὶ τοῦ καιροῦ τοῦ πετροκαταλύτη
ἀνοίγει τὸ λιμάνι τῆς ἀγκάλης του
καὶ δέρνεται νὰ φθάσῃ ἢ βάρκα—ἢ Κρήτη.

Ἰωάννης Πολένης

“Οταν οἱ ἄνθρωποι πνέουν τὰ λοιπίδια ὁ λατρός κάμνει ἔθειον καφεῖνης. “Οταν ὁ ἔρωσ ἀποθνήσκει ὁ ἐρασιῆς κάμνει εἰέσεις ζηλοτυπίας εἰς τὴν ἐρωμένην του. Ἀλλὰ ἢ οὕτως ἢ ἄλλως καὶ ὁ ἔρωσ ὅπως καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχουν ἀλίγας πλέον οὐγμάς ζωῆς.